

РОЗВИТОК АКМЕОЛОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА У ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Паничева Наталія Миколаївна

Маріупольський державний університет

пр.Будівельників, 129-а, м.Маріуполь, 87500, natnikpan@gmail.com

У статті розглядається розвиток акмеологічного середовища у загальноосвітньому навчальному закладі з метою підготовки педагога-професіонала, визначаються поняття "акмеологічне середовище", «акмеологічне середовище навчального закладу», «акмеологічна школа».

На сучасному етапі розвитку освіти виконання соціального замовлення суспільства і підвищення якості освіти можливе лише творчим педагогам з високим рівнем професіоналізму, духовності, індивідуального стилю педагогічного мислення, мотивацією до професійного самовдосконалення, потреби у творчій самореалізації [2, с. 3]. Саме тому набуває актуальності звернення до моделювання відповідного розвиваючого акмеологічного середовища загальноосвітнього навчального закладу. Це забезпечує ефективні умови для особистого розвитку і соціальної активності педагогів, для досягнення ними вершин в професії і життєдіяльності.

Концепцію акмеологічного середовища активно розвивають у рамках акмеологічного підходу Б.Г. Ананьєв, К.А. Абульханова, А.А. Бодальов, А.А. Деркач, В.Г. Зазикін, В.И. Іванова, Н.В. Кузьміна, В.О. Огнев'юк, Е.В. Селєзньова, С.О. Сисоєва. Однак, недостатньо уваги приділено проблемі створення акмеологічного середовища у загальноосвітньому навчальному закладі.

На думку О. Дубасенюк, акмеологічне середовище – це середовище прагнення до успіху, до творчості, до високих результатів діяльності, до досягнень кожного, коли престижно якісно працювати, викладати, навчатися, вести науковий пошук, дотримуватись морально-правових норм взаємодії [1, с. 24].

Акмеологічне середовище навчального закладу – це цілеспрямовано побудований простір, в якому розгортається навчально-виховний процес та науково-дослідницька діяльність, створені необхідні і достатні умови для його учасників щодо самореалізації творчого потенціалу на шляху до вищих досягнень та досконалості [1, с. 25].

Навчальний заклад, у якому створені всі необхідні умови для становлення й розвитку в усіх суб'єктів освіти уявлення про успіх, високі досягнення, необхідні для розвитку особистості й соціуму називається «акмеологічна школа».

В акмеологічній школі дитина розвивається як індивід, особистість, ураховуються її індивідуальні особливості, формуються духовні та моральні цінності, розвиваються творчі здібності, уміння соціалізуватись, будувати стосунки в колективі та соціумі. При цьому вчитель досягає найвищих вершин у самореалізації творчого потенціалу. Чуйні, уважні та сприйнятливі до інтересів школярів, відкриті до всього нового вчителі – ключові особистості школи майбутнього.

Таким чином, формування акмеологічного середовища, зокрема «акмеологічної школи», є дуже актуальним на наш час. Саме воно допомагає формуванню цілісної, компетентної, освіченої, всебічно розвиненої та здатної до саморозвитку та самовдосконалення сучасної успішної особистості, що є впевненою у своїх можливостях.

Література

1. Дубасенюк О.А. Передумови розвитку акмеологічного середовища для підготовки педагога-професіонала: досвід і перспективи розвитку // Акмеологія – наука XXI

століття : матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. / за заг. ред. В.О. Огнев'юка. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – С.23–27.

2. Ніколаєску І.О. Практичні основи акмеологічного розвитку особистості в умовах освітньо-інформаційного простору: навчально методичний посібник/ І.О.Ніколаєску. – Черкаси: ОІПОП, 2012

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В УМОВАХ УПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ

Пашаніна Ірина Іллівна

Маріупольський державний університет

87500, просп. Будівельників, 129, м. Маріуполь, Україна, irena71971@mail.ru

Розкрито сутність управлінської діяльності керівника навчального закладу на різних етапах упровадження освітніх інновацій. Акцентовано увагу на його провідній ролі як ініціатора та організатора освітніх нововведень.

Інноваційна управлінська діяльність є особистісною характеристикою керівника освітнього закладу і залежить від його особистісних якостей, рівня професійної компетентності та творчості. Ефективність реалізації нововведень у навчальному закладі значною мірою залежить від вироблення його керівником вірного алгоритму упровадження освітньої інновації. Такий алгоритм має містити такі етапи: усвідомлення необхідності змін; оцінка ситуації, що склалася; формування проблеми; вибір варіанту вирішення проблеми; прийняття рішення про нововведення; експериментальна перевірка нововведень; підготовка та перепідготовка кадрів; формування позитивного ставлення колективу до нововведень; широке впровадження нововведень; оцінка результатів.

Управлінська діяльність в умовах освітніх інновацій має певні особливості на кожному з етапів її реалізації. Так, на першому етапі (усвідомлення колективом необхідності змін та впровадження нововведень) основним завданням керівника є формування відповідного інформаційного поля, усвідомлення педагогами необхідності інновацій. Головною метою діяльності керівника на етапі пошуку та актуалізації нових ідей є виявлення кола проблем, актуалізація нових ідей, обговорення їх у колективі та з науковцями. На цьому етапі формується творча група, діяльність якої спрямовується на розробку та оформлення ідеї у відповідний проект чи програму. На етапі проектування нововведення керівник навчального закладу спрямовує педагогів на здійснення аналізу стану функціонування навчального закладу на основі проведеної діагностики, визначення перспективи, вироблення стратегії досягнення мети.

Особливо яскраво керівна роль керівника навчального закладу простежується на етапі управління процесом упровадження нововведення, де важливим є врахування «людського фактора» в інноваційному процесі та створення комфортних умов для роботи всіх суб'єктів інноваційної діяльності. Важливим є вибір стилю управління, вміння презентувати ідею, оцінювати й контролювати проміжні результати, делегувати повноваження, мотивувати до співпраці, налагоджувати зовнішню комунікацію тощо.

Нерідко у процесі підготовки та впровадження педагогічних нововведень у навчальному закладі виникають ситуації протистояння через нерозуміння нових стимулів роботи, зміну режиму роботи, додаткові витрати, необхідність постійного навчання тощо. Тому значущим завданням керівника навчального закладу є подолання опору нововведенням, забезпечення комфортних психологічних умов для упровадження інновацій.